

NASA SLOGA

Opazke.
 Nepodplatni se dopisi ne tiskaju. Pri-pisana se pisma tiskaju po 5 rub. svaki rodak. Oglasi od 8 rub. stoji 60 rub. za svaki rodak više 3 rub. ili u slučaju opotovanja uz pogodbu sa upravom. Novci se šilju poštarском naputnicom (sa-ogno putalo). Imo, prezimo i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list nedodje na vrijeme, noka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana napliše: „Reklamacija“. Dopisi se ne vraćaju ako se u netačkaju.

Naša Sloga
 Iznaj svakog četvrtka na olovo arku. Novci i pismo šilju se na uređništvo ili odpravništvo.
 Nobilitogovani listovi se neprimaju. Predplata se poštarlicom šilji for. za sedmice 3 for. za godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za pol godinu. Izvan carovine više poštarina.
 Na malo jedan broj 5 novčić.
 Uredništvo i odpravništvo nalazi se u Via Torrente br. 12.

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Nar. Posl.

Poziv na predplatu.

Sretno dočekamo eto i osamnajst godinu od kad šaljemo naš list na krilo milog nam roda. — Današnjim brojem stupamo u novu godinu, pa radi toga pozivamo na-rod na novu predplatu u čvrstoj nadi, da će nam ostati vjerni svi stari pomoćnici i predplatnici, te da će se k ovim pridružiti i oni, koji to do sada nisu mogli ili htjeli učiniti.
 Predplata sa poštaricom za cijelu godinu štoci sa imućnjem for. 5 — sa seljako for. 3. Za pol godine polovinu. Izvan carovine sa poštarinu više. Novce ne treba šiljati u zapečaćenom listu — jer je predrag, nego poštarском naputnicom (Vaglia postale).
 Budući da nam se šalje više putah novce u razne svrhe, molimo svakoga, da uvijek točno naznači što je za predplatu, što za što drugo.
 Tom zgodom molimo naše dužnike, da već jednom zadovolje svojoj dužnosti — jer nije lipo ni pravedno list primati a ne plaćati ga.
 Preporučamo napokon svim redoljubom, da nam dopisuju iz svojih krajeva i latinito svo, što misle da može naredu koristiti.
 Uprava „Naše Sloga“.

La mala fede.

«L'Istria», skoro službena novina Junta u Poreču, ima u predzadnjem broju članak na prvom mjestu, u kojem se obaziro poglavito na sjednicu sabora ovo pod konac prošle godine.
 U tom članku priznaje našim zastupnikom, da jih je malo al su tvrdi, i sve šte je ta manjina starija, sve oštija da postaje.
 Pak da kako tako obrani većinu, ona novina izbada našim zastupnikom, kao da su zlovjerni, da prikazuju stvari drugačije nego li jesu, i da tako obajenjuju čitajuće občinstvo.
 Čast hrvatske stranke pita, da na to odgovorimo i učiniti čemo, koliko kraće možemo.
 Augusta mjeseca 1883. počeli su naši zastupnici govoriti hrvatski, t. j. svoj jezik, kako u svojoj kući.
 Saborska većina i dosta puka poredkoga diže na to veliku graju, jer su držali, da je to kakav grieh govoriti na saboru u Poreču u hrvatskom jeziku, to će reći onako, kako govori puk, koj je svoje ljude poslao tamo.
 Dojduće godine 1884. bilo je kako tako. Naši zastupnici govorili su prema potrebi i prilici u oba jezika.

Godine 1885. naši zastupnici Spiničić i Laginja govorili kod proračuna duga u svojem jeziku. Na to prvići većino odgovorili; vi nas tužite (!) kako mi nerazumijemo, zato vam nismo dužni odgovarati.
 Pod konac prošle godine, ljudi naše stranke govorili su poglavito talijanski. Pokazali su, da znanju kako stvari stoje u cijeloj zemlji i oštro su sibalili pojedino urodbu i troškove.

A što na to većina saborska? Evo što i kako:
 Kad je naš zastupnik dr. Laginja pošteno otkrso, da Junta troši novac bez potrebe preko proračuna, a ne troši i gdje bi morala i gdje ju proračun ovlakduje, kad je prigovorio, da Junta za šiniti «klopu figura» dije novce u banko na 3 po sto, a na dugovo plaća pet po sto; kad je rekao većini, da nije pravo pustiti Junti nezvezano ruklo, da rasploži sa 200.000 forintih kako je nju vojla — onda je ustao g. prodajnik embora, član većine, i rekao zastupniku Laginji, da do to reći govoriti sulla piazza, to jest tako, da čuju Talijani izvan sabora, jer je g. Laginja talijanski govorio.

Duklo: ako naši zastupnici govoru hrvatski, jao i pomagaj. Ako govoru talijanski, opet jao i pomagaj!
 Takovo postupanje većina jest zla vjera, a ne odrobito govoranje naših zastupnikah.

Naši prigovoriše ovako: Ljudi, mi imamo već nekoliko godina po 2000 forintih u proračunu za pomoć u troškovih na šumo. U nekih stranah — na primjer u Kastvu i Vepirinu — moraju obdino mnogo trošiti na šumo. Nije pravo, da jim nedate pomoći, kad vas ju proslo!

Je li to zla vjera?
 Naši prigovoriše nadalje ovako: Ljudi, vi zemaljskim novcem gradite po Buzotskom kraju ceste nerazložno, komad ovdje, komad ondje, pak jih neavežete; zar će narod pronašati vozove od jednoga na drugi komad dobro ceste?

Je li takov prigovor zla vjera?
 Naši su rekli ovako: Kada provincijalni inžinir dovrši koji komad ceste, on nije duh sveti, dajte progladati cestu po drugih mještinih, nelta vide, je li za ono novce dosta tvrdo zidana.

Je li to zla vjera?
 Naši su zastupnici rekli: Ljudi, svaki, koj u Poreču služi provincioju, mora znati i hrvatski i talijanski, da može svakoga Istrijanca razumjeti i svakomu jednako koristno služiti.

Je li to zla vjera?
 Nije, nego božja pravda, koja će prije ili kasnije obladati.
 Naši zastupnici rekoše, da naroda gine i od toga, jer noima u mnogih mjestih pitke vode, i da se takove potrebe zapuštaju, a gotovi novci sprovijaju za Bog zna kakovo troškove.

Je li i to zla vjera, kad je žalostna i pusta istina?

Naši zastupnici rekoše: Ljudi, možda nebi česarstvo dozvolilo, da se baš u Trstu podigne škola sa učonja zakona. U kojem drugom gradu bi se i oionije proživilo. Svaki sudac i advokat, baš da je i Talijan, mora znati hrvatski, da se s pukom razumije. Mi smo ponosni, da znamo štogod talijanski, dakle nobi ni za vašu sinovu imala biti sramota, da se nauče hrvatski.

Radi svoga toga napitajmo mi pravoslavnu školu baš u Trstu i samo talijansku, nego pitajmo vladu, noka podigne školu za zakono u budi kojoj od ovih primorskih zemaljah, i noka ta škola bude po jednako u jeziku talijanskom i u jeziku hrvatskom ili slovincskom.

Je li takovo govorjenje zla vjera?
 Nije, tako nam duže. Nego oni, koji su danas na jastih u Poreču, čuto da naši zastupnici govoru razložito i da gospodstvu nekih ljudi u Istri odvajaju; gospodstvu onih ljudi, koji su do sada bili svomogući i prema svojim Talijanom, jer su se nadali posvo potalijuniti ovu našu milu Istriju, i prema vladi, jer su se znali koristiti, kako ono glasovito pismo piše, znalcipljonašću cesarske vlade. Zato se više na nušo zastupniko, da su zlovjerni.

A kada tamo, naši zastupnici otvaraju oči i onomu dielu puka u Istri, koj nozna nušo talijanski.
 Da se nam hoće komedijo prije dobe, mi bi osnovali novinu u talijanskom jeziku. Oh, kako bi gospoda Viduliali, Amorosa at consortes brzo pogutnuli tobože našu zlu vjoru — in mala fodo!

Istarski sabor.

(VII. sjednica, dne 20. dec. 1886.)
 Predsjednik i vladin zastupnik, kc: i prije, 2. zastupnik.
 G. zastupnik Jönko podnaša sljedeće predlogo:
 Visoki zemaljski sabor neka zaključ: Pozivlje se zemaljski odbor, da pribede visokoj c. kr. vladi želju ovoga sabora, da bi se šim prije sazvala anketa u političkom kotaru Voloskom, koja bi imala pročititi gospodinstvo stanje toga kotara posebnim obzirom na administraciju šumah sa gospodinstvenoga i pravnoga gledišta. Anketa neka izradi izvješće, ednoano neka učini predlogo za uređenje tamošnjih odnošnjah, napose što sa tišo usiavanja šumskih proizvođaah i uporabo šumskoga zakona.
 U anketu imali bi doći:
 1. Od strane c. kr. vlade: a) jedan njezin zastupnik; b) jedan tehnički izvještitelj.
 2. Od strane zemaljskoga kulturnoga savjeta: jedan zastupnik, kojoga bi taj savjet imonovao na predlog obijuh gospodarskih zadrugah onoga političkoga kotara.
 3. Od strane običnah kao moralnih osobah: po jedan zastupnik svake občinske administracije toga pol. kotara.
 4. Od strane naroda: a) u sudbenom kotaru Voloskom: po jedan zastupnik svake občine, koj posjeduje šumo; b) u svakoj občini sudbenoga kotara Podgradsekoga po jedan zastupnik onih šumskih zadrugah, koje u obdinoj občini postoje.
 Predlozi ovi doći će na pretres u budućoj sjednici.

Zatim je sledio upit na zemaljski odbor, koj je bio priglašen već 10. decembra, al koj nije još toga dana učinjen, jer je goep. predsjednik odokliva, da do se interpolant oglasiti tokom sjednice sam, došim ja interpolant čelno, da ga prodajnik pozovo, kao što je to u drugih prilikah učinio.

Upit taj pročitao je poštovani Spiničić najprije u hrvatskom pak u talijanskom jeziku, kako slijedi:
 „Upit na slavni zemaljski odbor letaraci u Poreču. U vodernjoj sjednici 7. decembra 1886. pokrajinskoga Istarskoga sabora predstavio nam sljedeće upite, upravljeno na slavni zemaljski odbor:
 1. Jeli poznati slavnomu zemaljskomu odboru, da tehničko-ekonomička uprava ceste Draguč-Buzot do mođe uulbonoga kotara pazinskoga nije bila predana savjetljama costovnomu odboru u Buzotu kao što to propisuje zakon 14. maja 1876. br. 16P?
 2. Koje mjoro kam poduzeti, da se izvrši taj zakon?
 3. Na tom slučaju kojoga zakono bud državna bud pokrajinskoga zahtijeva slavni zemaljski odbor od costovnoga odbora u Buzotu provodu izvještnjah i aplnih, i gozi mu se, ako toga nečini, da do ga raspusti?
 4. Ako zahtijeva od costovnoga odbora u Buzotu, da sastavlja proračuno i završeno računsa za obdnara u Buzotu u obih jezicah govoronih u onom kotaru, zahtijeva li to od svih drugih costovnih odbora, u kojih se govori također dva jezika, ili zahtijeva provodu talijanskim imo od onih, koji sastavljaju račune hrvatskim jezikom, došim nozhtijeva provodah hrvatskih od onih, koji jih sastavljaju u talijanskom jeziku?“

Poštovani predsjednik g. Dr. Amorosa odgovori ujedno stonogradskoga zapisnika: „Na upit predstavljeno po poštarovanom gospodinu Spineich (isto) u svih posleđnjih hiljih. Izjavljam u ime pokrajinskoga odbora, da on neodgovara.“
 Prosvjetli predsjednik pako: „Pošto nitko nupin rieči, izručiti ću upit udijon po poštovanom Spineich (isto) zemaljskomu odboru, košto je propisano redom o nutarnjih poslovih sabora, da se on upotrebi kako mu se šini. Čuti se pako, poštovana gospodo, na usta Dra. Amorosa, da na ovaj upit nekani zemaljski odbor dati nikakva odgovora.“
 Prije di odgovora prosvjetlako predsjednika je opravdan u smislu §. 20 reda o razpravljanju poslova pokrajinskoga sabora Istro, u drugom pako, po stonogradskom zapisniku, šini se, da drži dovoljnom izjavu poštovanoga prisjednika Dra. Amorosa.

Izjava poštovanoga prisjednika Dra. Amorosa nije opravdana u smislu navedenoga §. računoga reda. U njem se nalaze mođu ostalimi sljedeće rieči:
 „Upitan može odgovoriti odmah, pridržati si odgovor za drugu sjednicu, ili navođši razloge izjaviti, da nije dužan odgovoriti.“
 Predviđjena su dakle tri slučaja: 1) odgovoriti odmah, i to u stvari, jer bi inače bio svušan trojni slučaj, 2) pridržati si odgovor, takođerj u stvari rad istoga uzroka, za drugu sjednicu, 3) izjaviti, da se nije dužno odgovoriti, s dodatkom, navođši razloge.

Nodoživ odgovora u smislu nijednoga slučaja predviđenoga u §. 20. reda o nutarnjih poslovih sabora, optujog Spineič svoje čuupita predstavljeno u vodernjoj sjednici 7. decembra 1886., čitajući se prvi izračbe tehničko i ekonomičko uprave ceste Buzot-Draguč costovnomu odboru u Buzotu, a drugi jezika, u kojemu se ima dopisivati i sastavljati proračuno i završeno računsa na strane costovnih odbora u pokrajini, i to tim više, što ide u prvom o povodu zakona, glasovana po ovom visokom sboru i potvrđjena po Njeg. Vili-

